

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยปทุมธานี
A STUDY OF SELF-DIRECTED LEARNING READINESS OF NURSING STUDENTS IN
PATHUMTHANI UNIVERSITY.

ทิวพร พู่เฟื่อง¹

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามชั้นปี ตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 ระดับปริญญาตรี จำนวน 228 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาครายด้านอยู่ระหว่าง .84 ถึง .93 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยคำนวณหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับสูง (Mean = 3.92, SD = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับสูง ด้านความสามารถในการประเมินด้วยตนเองอยู่ในระดับสูงสุด (Mean = 4.14, SD = 0.68) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเอง (Mean = 3.99, SD = 0.61) โดย

นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงที่สุด (Mean = 4.15, SD = 0.36) รองลงมาคือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 (Mean = 3.92, SD = 0.43) และเมื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมสูงกว่าชั้นปีที่ 1, 2 และ 3

คำสำคัญ: ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง นักศึกษาพยาบาลศาสตร์

Abstract

The purposes of this survey research was to examine the self-directed learning readiness (SDLR) of nursing students and to compare their SDLR among the first-year to the fourth-year nursing students of Pathumthani University. The samples group consisted 228 nursing students who were studying in the first, second, third and fourth

¹คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

year in Bachelor of Science in Nursing Program. The research instrument was the SDLR questionnaires. The reliability each categories of the questionnaires were .84 - .93 using Cronbach's Alpha Coefficient. The data was analyzed by using frequencies, percentages, means, standard deviation and one - way ANOVA.

The results found that the SDLR of nursing students overall score were high (Mean = 3.92, SD = 0.52). They had self assessment and inquiry competency at a high level respectively (Mean = 4.14, SD = 0.68; Mean = 3.99, SD = 0.61). The fourth-year nursing students and the second-year nursing students had SDLR at the highest level respectively (Mean = 4.15, SD = 0.36; Mean = 3.92, SD = 0.43). There result found that the difference levels among of the first-year to the fourth-year nursing students showed significant difference in the SDLR ($p < .05$), The fourth-year nursing students had SDLR overall score at the higher than the first, second and third year nursing students.

Keywords: Self-directed learning readiness, Nursing students

บทนำ

ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยได้มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ระบุว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนควรมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-directed learning) ดังนั้นในกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องมีหน้าที่ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้

การศึกษาพยาบาล เป็นการศึกษาหนึ่งในระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์มุ่งผลิตบุคลากรทางการพยาบาลสำหรับให้บริการทางด้านสุขภาพ และเนื่องจากองค์ความรู้ทางสุขภาพมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการปฏิรูประบบสุขภาพรวมถึงความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้การปฏิบัติพยาบาลวิชาชีพต้องเผชิญกับสถานการณ์หรือภาวะสุขภาพของผู้รับบริการที่มีความแตกต่างกัน ทำให้พยาบาลต้องมีความรู้และทักษะเชิงวิชาชีพ เพื่อสามารถให้บริการสุขภาพได้อย่างมีคุณภาพ (Black, 2013) มุ่งเน้นการให้บริการ และการดูแลสุขภาพของผู้ใช้บริการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นพยาบาลจึงต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา หรือเรียกได้ว่าต้องมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและต้องมีความต่อเนื่องจากนักศึกษาพยาบาลสู่พยาบาลวิชาชีพ ซึ่งในการเรียนรู้นั้นจะเกิดขึ้นได้ ควรได้รับการปลูกฝังและพัฒนาตั้งแต่ที่เป็นนักศึกษาพยาบาล (ขจี พงศธรวิบูลย์, 2559)

การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นกระบวนการที่บุคคลต้องการเรียนรู้ ตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ ค้นหาความรู้ต่าง ๆ วางแผนเลือกใช้วิธีที่เหมาะสม และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Knowles et al., 2015) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (life-

long learning) (Knowles, 1975 และได้มีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (self-directed learning readiness: SDLR) โดย Guglielmino (1977) ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ 2) ด้านอัตมโนทัศน์ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 3) ด้านความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 4) ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง 5) ด้านความรักในการเรียนรู้ 6) ด้านการมองอนาคตในแง่ดี 7) ด้านความคิดสร้างสรรค์ และ 8) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา ต่อมา Fisher, King และ Tague (2001) ได้พัฒนาแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี และเริ่มมีการนำแบบวัดนี้มาใช้กันอย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน รวมถึงประเทศไทยด้วย

การจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาพยาบาลแต่ละรายวิชานั้น มีรูปแบบการเรียนการสอนและอาจารย์ผู้สอนที่แตกต่างกันไป แต่มุ่งเน้นที่การส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาของคณะพยาบาล มหาวิทยาลัยปทุมธานี ยังไม่พบข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำ

ตนเองมาก่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อทราบระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและนำผลการวิเคราะห์มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการในการวางแผนและพัฒนากิจการเรียนการสอนรายวิชา เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพและพัฒนาประเทศชาติในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามชั้นปี มหาวิทยาลัยปทุมธานี

สมมติฐานการวิจัย

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี มหาวิทยาลัยปทุมธานีแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาล ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยปทุมธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 358 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้การคำนวณสูตรในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973) $n = N/1 + Ne^2$ กำหนดระดับความเชื่อมั่น .95 และความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง ($e = .05$) ได้ตัวอย่างจำนวน 190 คน ทั้งนี้ได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 20 เพื่อป้องกันข้อมูลไม่สมบูรณ์ เท่ากับ 38 คน รวมตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 228 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 1 จำนวน 63 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 53 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 59 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 55 คน

เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยพัฒนาแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของมณี อาภานันท์กุล, รุจิเรศ ธนุรักษ์ และยุวดี ภาษา (2551) ร่วมกับบูรณาการกับการทบทวนข้อมูลทางวิชาการ นำเครื่องมือที่ได้พัฒนาขึ้นผ่านการเห็นชอบจากจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index: CVI) เท่ากับ 0.96 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดระดับคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็น 5 ระดับ

คือ 1) ระดับต่ำที่สุด มีค่าคะแนน 1.00-1.50, 2) ระดับต่ำ มีค่าคะแนน 1.51-2.50, 3) ระดับปานกลาง มีค่าคะแนน 2.51-3.50 4) ระดับสูง มีค่าคะแนน 3.51-4.50 และ 5) ระดับสูงที่สุด มีค่าคะแนน 4.51-5.00

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือกับนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) รายด้านอยู่ระหว่าง .84 ถึง .93

การพิทักษ์สิทธิของตัวอย่าง

ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดการวิจัย และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยชี้แจงเป็นเอกสารเกี่ยวกับความเป็นอิสระในการตอบแบบสอบถามพร้อมทั้งเซ็นใบยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัย ข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการระบุตัวอย่างเป็นรายบุคคล นำเสนอรายงานผลการวิจัยเป็นภาพรวม

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่างที่จะทำการวิจัยทุกชั้นปี จำนวน 228 ฉบับ จากนั้นทำการเก็บแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์สถิติ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 228 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการวิจัย

นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 212 คน (ร้อยละ 93) มีอายุเฉลี่ย 22 ปี (Mean = 21.54, SD = 1.95) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 จำนวน 113 คน (ร้อยละ 49.6) รองลงมาคือ อยู่ระหว่าง 3.01-3.50 จำนวน 91 คน (ร้อยละ 39.9)

2. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมทั้ง 4 ชั้นปี อยู่ในระดับสูง (Mean = 3.92, SD = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับสูง โดยด้านความสามารถในการประเมินด้วยตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 4.14, SD = 0.68) รองลงมาได้แก่ด้านความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเอง (Mean = 3.99, SD = 0.61), ด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง (Mean = 3.88, SD = 0.59), ด้านคุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง (Mean = 3.85, SD = 0.57) และด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Mean = 3.75, SD = 0.53) ตามลำดับ (ตาราง 1)

3. ผลการเปรียบเทียบแต่ละชั้นปีพบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงที่สุด (Mean = 4.15, SD = 0.36) รองลงมาคือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 (Mean = 3.92, SD = 0.43), นักศึกษาชั้นปีที่ 3 (Mean = 3.89, SD = 0.44) และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 (Mean = 3.76, SD = 0.70) ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจำแนกตามชั้นปี โดยใช้สถิติ one-way ANOVA และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่า โดยรวมนักศึกษาพยาบาลชั้นปีต่างกันมีความพร้อมในการ

เรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F(3,224) = 6.07, p = .001$) โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมสูงกว่าชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) ด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($F(3,224) = 7.12, p < .001$) โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองสูงกว่าชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ด้านคุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ($F(3,224) = 5.26, p = .002$) โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองสูงกว่าชั้นปีที่ 1 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ($F(3,224) = 4.53, p = .004$) โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเองสูงกว่าชั้นปีที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ด้านความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเอง ($F(3,224) = 3.18, p = .025$) โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเองสูงกว่าชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 5) ด้านความสามารถในการประเมินด้วยตนเอง ($F(3,224) = 5.14, p = .002$) โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการประเมินด้วยตนเองสูงกว่าชั้นปีที่ 1 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 2)

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่หลากหลายทั้งใน
ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีห้องปฏิบัติการ
พยาบาลสำหรับให้นักศึกษาพยาบาลได้ฝึกปฏิบัติ
การพยาบาลก่อนไปฝึกปฏิบัติจริง มีอุปกรณ์ที่
พร้อมและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาพยาบาล
 อีกทั้งยังมีเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการส่งเสริมผู้เรียน
 มีอินเทอร์เน็ตไร้สายตลอด 24 ชั่วโมง เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาในการสืบค้นหาข้อมูล
 ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนช่วยให้นักศึกษา
พยาบาลทั้ง 4 ชั้นปี มีความพร้อมในการเรียนรู้
 ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ
 การศึกษาของ Klunklin, et al. (2010), Zhang,

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	Mean	SD	ระดับ
1. ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (11 ข้อ)	3.75	0.53	สูง
2. คุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง (8 ข้อ)	3.85	0.57	สูง
3. ความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง (7 ข้อ)	3.88	0.59	สูง
4. ความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเอง (5 ข้อ)	3.99	0.61	สูง
5. ความสามารถในการประเมินด้วยตนเอง (4 ข้อ)	4.14	0.68	สูง
รวม	3.92	0.52	สูง

[illegible]

2. คุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง												
ปี 1	63	3.69	0.74	4.90	69.48	3	224	1.63	0.31	5.26*	.002	ปี4>ปี1,ปี3*
ปี 2	53	3.87	0.46									
ปี 3	57	3.77	0.50									
ปี 4	55	4.08	0.44	Levene's Test of Equality of Error Variance								
รวม	228	3.85	0.57	F = 5.60, df1 = 3, df2 = 224, p-value = .001								
3. ความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง												
ปี 1	63	3.73	0.75	4.47	73.70	3	224	1.49	0.33	4.53*	.004	ปี4>ปี1,ปี2*
ปี 2	53	3.81	0.52									
ปี 3	57	3.91	0.51									
ปี 4	55	4.10	0.44	Levene's Test of Equality of Error Variance								
รวม	228	3.88	0.59	F = 6.46, df1 = 3, df2 = 224, p-value < .001								
4. ความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเอง												
ปี 1	63	3.83	0.77	3.43	80.56	3	224	1.14	0.36	3.18*	.025	ปี4>ปี1*
ปี 2	53	3.97	0.54									
ปี 3	57	4.02	0.56									
ปี 4	55	4.17	0.45	Levene's Test of Equality of Error Variance								
รวม	228	3.99	0.61	F = 5.36, df1 = 3, df2 = 224, p-value = .001								
5. ความสามารถในการประเมินด้วยตนเอง												
ปี 1	63	3.94	0.86	6.79	98.62	3	224	2.26	0.44	5.14*	.002	ปี4>ปี1,ปี3*
ปี 2	53	4.21	0.57									
ปี 3	57	4.04	0.62									
ปี 4	55	4.39	0.51	Levene's Test of Equality of Error Variance								
รวม	228	4.13	0.68	F = 5.75, df1 = 3, df2 = 224, p-value = .001								
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม												
ปี 1	63	3.76	0.70	4.67	57.50	3	224	1.56	0.26	6.07*	.001	ปี4 > ปี1,ปี2,ปี3*
ปี 2	53	3.92	0.43									
ปี 3	57	3.89	0.44									
ปี 4	55	4.15	0.36	Levene's Test of Equality of Error Variance								
รวม	228	3.92	0.52	F = 7.37, df1 = 3, df2 = 224, p-value < .001								

*p < .05

et al. (2018) และ บุศรินทร์ ผัดวัง และสุภาภรณ์ อุดมลักษณ์ (2554) ที่พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านคุณลักษณะ

ของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ด้านความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเอง และด้านความสามารถในการประเมินด้วยตนเอง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของอมรรัตน์ เสดสุวรรณ และอรชร ศรีไทรลั่น (2557) พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับสูงในทุกด้านทั้งด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านคุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง และด้านความสามารถในการสืบค้นและการประเมินด้วยตนเอง ซึ่ง Boud (1982) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นวิธีการที่ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายหรือความต้องการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างอิสระ มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ๆ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่าตนเองนั้นมีความรู้มากน้อยเพียงใด แต่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ล้วนเป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่สำคัญในการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนรู้จะต้องมีทักษะในการเรียนรู้ มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยากที่จะเรียนรู้ สามารถปรับตัวกับปัญหาต่าง ๆ ได้ ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพหากผู้เรียนรู้มีคุณลักษณะดังกล่าวก็จะเป็นบุคคลที่สามารถชี้นำตนเองให้เกิดการเรียนรู้ได้ (อมรรัตน์ เสดสุวรรณและอรชร ศรีไทรลั่น, 2557) และการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นเป็นเป้าหมายสำคัญของการศึกษาที่จะทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (life-long learning)

2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามชั้นปี มหาวิทยาลัยปทุมธานี

เมื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามชั้นปี พบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 1 ตามลำดับ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ การได้รับการฝึกฝนในกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่มากขึ้น มีทักษะในการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้นทำให้ต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองสูงขึ้น มีการคิดวิเคราะห์ที่หลากหลาย มีความสามารถในการบริหารจัดการเวลาของตนเองได้ดีขึ้น จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับที่สูงกว่ากว่าชั้นปีอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Klunklin, et al. (2010) และบุศรินทร์ ผัดวง และสุภาภรณ์ อุดมลักษณ์ (2554) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการเรียนรู้การนำตนเองอยู่ในระดับสูงกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2 และ 3

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้สอนควรเน้นในกระบวนการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่เริ่มต้นหลักสูตร เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมากขึ้น และมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่มในนักศึกษาที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน

2. ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาล เช่น รูปแบบการจัดการเรียนการสอน บทบาทของผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ บรรยายภาคในการเรียนการสอน เป็นต้น ควรมีการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสนับสนุนในการพัฒนาหลักสูตรให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ขจี พงศธรวิบูลย์. (2559). การเรียนรู้ตลอดชีวิตกับวิชาชีพพยาบาล. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 17(3), 1-9.
- บุศรินทร์ ผัดว้าง และสุภาภรณ์ อุดมลักษณ์. (2554). ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 21(2), 74-84.
- มณี อาภานันท์กุล, รุจิเรศ ธนุรักษ์, และยุวดี ภาชา. (2551). การพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลไทยระดับปริญญาตรี. *วารสารสภาการพยาบาล*, 23(2), 52-69.
- อมรรัตน์ เสตสุวรรณ และอรชร ศรีไทรล้วน. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในคณะพยาบาลศาสตร์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช. *วารสารเกื้อการุณย์*, 21(ฉบับพิเศษ), 124-138.
- Black, B. P. (2013). *Professional nursing: concepts & challenges*. 7th ed. St. Louis (MO): Elsevier Saunders.
- Boud, D. (1982). *Developing Study Autonomy in Learning*. New York: Nichols Publishing Company.
- Klunklin, A., Viseskul, N., Sripusanapan, A., & Turale, S. (2010). Readiness for self-directed learning among nursing students in Thailand. *Nursing and Health Sciences*, 12, 177-181.
- Knowles, M. S., Holton, E. F. III., & Swanson, R. A. (2015). *The adult learner: The definitive classic on adult education and human resource development* (8thed.). New York: Routledge.
- Knowles, M. S. (1975). *Self-directed learning: A guide for learners and teachers*. Chicago: Association Press.

- Guglielmino, L. M. (1977). *Development of the self-directed learning readiness scale*. Doctoral dissertation, University of Georgia.
- Fisher, M., King, J., & Tague, G. (2001). The development of a self-directed learning readiness scale for nursing education. *Nurse Education Today*, 21, 516–525.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An introductory analysis* 3rdEd. New York. Harper and Row Publications.
- Zhang, X. H., Meng, L. N., Liu, H. H., Luo, R. Z., Zhang, C. M., Zhang, P. P., & Liu, Y. H. (2018). Role of academic self-efficacy in the relationship between self-directed learning readiness and problem-solving ability among nursing students. *Frontiers of Nursing*, 5(1), 75-81.